

Vammaisneuvosto

01.12.2022

Kokoustiedot

Aika 01.12.2022 klo 17:07 - 20:06

Paikka Kokoustila Pitkäjärvi, Tekniikantie 15, Espoo ja etäyhteys Teamsillä

Läsnä	Kuusela Pirkko	puheenjohtaja	
	Valtonen Marsa	1. varapuheenjohtaja	
	Ahlgren Rosita	2. varapuheenjohtaja	etäyhteydellä
	Koskinen Juha-Matti	3. varapuheenjohtaja (ehdollinen)	
	Bäckström Hanna	jäsen	etäyhteydellä
	Cehlin Annabelle	jäsen	etäyhteydellä
	Forsell Marketta	jäsen	
	Huotari Eino	jäsen	
	Kallioja Timo	jäsen	
	Karlsson Inger	jäsen	etäyhteydellä
	Manni Sari	jäsen	
	Ojala Kaj-Christer	jäsen	
	Paasikivi Tom	jäsen	poissa 18.46-18.53
	Paimela Helena	jäsen	
Penttilä Kaisa	jäsen	paikalla 18.30 asti, etäyhteydellä 18.30 alkaen	
Poissa	Salmi Risto	jäsen	
	Vasica Katrina	jäsen	etäyhteydellä
	Österberg Hanne	jäsen	etäyhteydellä
	Kalle Hietala	sihteeri	
	Hokkanen Timo	palvelualuejohtaja, vammaispalvelut	
	Kamppi Kaisa	hallinnon erityisasiantuntija	
	Allenius Siv	varajäsen	
Hukkanen Anja	varajäsen		
Poissa	Kaartinen Mika	jäsen	
	Törnqvist-Björklund Marika	jäsen	

Allekirjoitukset

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Kalle Hietala
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Anja Hukkanen
pöytäkirjantarkastaja

Eino Huotari
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 08.12.2022

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 8		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 9		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 10		Vammaisneuvoston sihteerin valinta	7
§ 11		Lausunto koskien vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjetta	12
§ 12		Lausunto koskien vammaisten palvelujen myöntämisen perusteita	20
§ 13		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	24
§ 14		Ilmoitusasiat	26

§ 8

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain § 108 mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 77 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön § 69 mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 9

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt XX ja XX ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

Käsittely

Esityslistan kohtaan 6 Ajankohtaiskatsaukseen lisättiin vammaispalvelujen palvelualuejohtajan Timo Hokkasen selostus vammaisneuvostolle lausuntopyynnölle tulleista omaishoidon tuen myöntämisperusteita alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi varajäsen Anja Hukkasen ja jäsen Eino Huotarin ja
3. myöntää läsnäolo- ja puheoikeudet seuraaville:
- vammaispalvelujen palvelualuejohtaja Timo Hokkanen, läsnäolo- ja puheoikeus

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 78 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päätämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta vammaisneuvosto päätätä toimintasäännössään

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

7/27

Vammaisneuvosto

§ 3

02.11.2022

Vammaisneuvosto

§ 10

01.12.2022

145/00.00.01/2022

Vammaisneuvosto 01.12.2022 § 10

§ 10

Vammaisneuvoston sihteerin valinta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kamppi Kaisa

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää vahvistaa hallinnon asiantuntija Kalle-Pekka Hietalan sihteeriksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvosto valitsi 2.11.2022 kokouksessaan tilapäiseksi sihteerikseen hallinnon erityisasiantuntija Kaisa Kampin. Vaikuttamistoimielinten hallinnon asiantuntija on aloittanut 21.11.2022 Kalle-Pekka Hietala, jonka tehtävänkuvaan kuuluu vastata hyvinvointialueen vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston toiminnasta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että Kalle-Pekka Hietala vahvistettaisiin vammaisneuvoston sihteeriksi.

Liitteet

Oheismateriaali Tiedoksi Päätöshistoria

Vammaisneuvosto 02.11.2022 § 3

§ 3

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi aluehallituksen 12.9.2022 § 118 päätöksen vammaisneuvoston asettamisesta toimikaudeksi 2022–2025 ja
2. vahvistaa vammaisneuvoston tilapäiseksi sihteeriksi XX.

Käsittely

Käsittelyn aikana todettiin, että vammaisneuvoston tilapäiseksi sihteeriksi on osoitettu Kaisa Kamppi.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi aluehallituksen 12.9.2022 § 118 päätöksen vammaisneuvoston asettamisesta toimikaudeksi 2022–2025 ja
2. vahvistaa vammaisneuvoston tilapäiseksi sihteeriksi hallinnon erityisasiantuntija Kaisa Kampin.

Selostus

Hyvinvointialuelain 32 § mukaan aluehallituksen on asetettava vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.

Vammaisneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vammaisneuvostoon voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

9/27

Vammaisneuvosto

§ 3

02.11.2022

Vammaisneuvosto

§ 10

01.12.2022

Aluehallitus on 12.9.2020 § 118 valinnut vammaisneuvostoon toimikaudeksi 1.11.2022–2025 seuraavat henkilöt:

- Espoon kaupunki, viisi (5) jäsentä

Jäsen Pirkko Kuusela
Jäsen Kaisa Penttilä
Jäsen Hanne Österberg
Jäsen Timo Kallioja
Jäsen Hanna Bäckström

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Mika-Erik Walls
2. varajäsen Auri Lempinen
3. varajäsen Ritva Karhunen
4. varajäsen Emmi Eteläsalo-Holmberg
5. varajäsen Bror-Eirik Lenander

- Hangon kaupunki, yksi (1) jäsen

Jäsen Annabelle Cehlin

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Kirsti Malmsten

- Inkoon kunta, yksi (1) jäsen

Jäsen Rosita Ahlgren

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Rolf Holmberg

- Karkkilan kaupunki, yksi (1) jäsen

Jäsen Eino Huotari

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Maritta Salo

- Kauniaisten kaupunki, yksi (1) jäsen

Jäsen Marketta Forsell

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Monica Tallberg

- Kirkkonummen kunta, kolme (3) jäsentä

Jäsen Inger Karlsson

Jäsen Juha-Matti Koskinen

Jäsen Helena Paimela

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Hannele Rauhanen

2. varajäsen Pekka Fredriksson

3. varajäsen Tarja Piili

- Lohjan kaupunki, kolme (3) jäsentä

Jäsen Marsa Valtonen

Jäsen Sari Manni

Jäsen Katrina Vasica

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Liisa Rautanen

2. varajäsen Liisa Mononen

3. varajäsen Irma Ketonen

- Raaseporin kaupunki, kaksi (2) jäsentä

Jäsen Kaj-Christer Ojala

Jäsen Marika Törnqvist-Björklund

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Clara Westerlund-Horttana

2. varajäsen Siv Allenius

- Siuntion kunta, yksi (1) jäsen

Jäsen Tom Paasikivi

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Sinikka Hussi

- Vihdin kunta, kaksi (2) jäsentä

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	Pöytäkirja	11/27
Vammaisneuvosto	§ 3	02.11.2022
Vammaisneuvosto	§ 10	01.12.2022

Jäsen Mika Kaartinen
Jäsen Risto Salmi

Kuntakohtaiset varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

1. varajäsen Anja Hukkanen
2. varajäsen Sirpa Salojärvi

Hyvinvointialue osoittaa vammaisneuvostolle tilapäisen sihteerin, jonka vammaisneuvosto vahvistaa.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

524/05.07.00/2022

Vammaisneuvosto 01.12.2022 § 11

§ 11

Lausunto koskien vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjetta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Kamppi Kaisa

Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää antaa vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjetta koskevan lausuntonsa seuraavasti:

Yhteenveto

- Vaikeavammaisten yhdenvertaisuuden ja toimintamahdollisuuksien edistäminen suhteessa ns. vammattomiin.
- Ei tarvita erikseen mainintaa ”samoin edellytyksin kuin joukkoliikennettä käyttäville”.
- Verrattaessa joukkoliikenteeseen on huomioitava, että koko hyvinvointialueen kattavaa joukkoliikennettä ei välttämättä ole. Monissa paikoissa myös palvelu- ja kutsuliikenne on rajoitettu esim. vain aamupäiviin.

2. Myöntämisen perusteet

- Kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet on oltava avoimia, päätösten oltava perusteltuja ja niiden pitää kestää oikeudellinen tarkastelu. Yhdenvertainen liikkumismahdollisuus on taattava kaikille vammaisille.

3. Matkustusalue

- Muualla Suomessa kuljetuspalvelua käytettäessä ei aluerajausta tarvitse tehdä, mikäli matkakustannus korvataan korkeintaan 41 euroon saakka.
- Länsi-Uusimaalla voi syntyä tilanne, että kaikkia palveluita ei ole tarjolla edes lähikunnassa. Tällöin tarvitaan oikeus liikkua pidemmälle kuin lähikuntaan. (toiminnallinen lähikunta)

4. Oman auton vaikutus kuljetuspalvelun myöntämiseen

- Mikäli vammainen ei itse pysty ajamaan autoaan, ei myönnettävän kuljetuspalvelun määrää vähennetä.

5.2. Avustaminen

- Mikäli kuljettajalta edellytetään asiakkaan avustamista, kirjataan se asiakasprofiiliin ja hyvinvointialue maksaa tästä taksiryitykselle korvauksen.
- Maininta henkilökohtaisesta avustajana toimimisesta on poistettava, koska kyseessä on ammattinimike ja tässä se aiheuttaa mahdollista sekaannusta.

6. Pysähtyminen matkan aikana

- Matkan aikana voidaan tehdä korkeintaan 20 minuutin pysähdys. Suositus on, että se ilmoitetaan matkaa tilattaessa. Sen ei kuitenkaan tarvitse olla etukäteen ilmoitettu.
- Hyvinvointialue maksaa taksiryitykselle aikaperustaisen odotustaksan.
- Huoltajan oikeus pysähtyä lapsesta johtuvista syistä ei rajata pelkästään päivähoitoon.
- Välipysähdysten ollessa yli 20min voi asiakas sopia matkan jatkumisesta saman taksinkuljettajan kanssa suoraan. Tällöin kyseessä on uusi matka.
- Välipysähdys on matkan aikana tapahtuva pysähdys. Matka ei muutu sen jälkeen paluumatkaksi.

7. Matkojen yhdistely

- Matkojen yhdistelyn tulee olla aina vapaaehtoista.
- Vapaaehtoisesta matkojen yhdistelystä annetaan asiakkaalle kompensatio.
- Yhdistämisessä on huomioitava erityisryhmien asiakkaiden yksilölliset erot ja yhdistämisen vaikutus niin asiakkaiden kuin kuljettajan turvallisuuteen.

8. Matkojen käyttö etu- ja jälkikäteen

- Matkojen siirto tapahtuu automaattisesti ilman, että asiakkaan tarvitsee asiasta ilmoittaa.
- Asiakas saa matkasta aina halutessaan kuitin, josta näkyy jäljellä oleva tilanne matkojen määrässä.

9.2. Porrasveto

- Porrasveto täytyy koskea muitakin paikkoja kuin vain asiakkaan koti.
- Taksiryitykselle maksetaan korvaus porrasedosta tai porraskiipijän käytöstä.

12. Vakiotaksioikeus

- Asiakkaalla tulee olla oikeus matkustaa saman kuljettajan kyydillä, mikäli

kuljettajien tai kuljetuskaluston vaihtuminen tekee palvelun käytöstä hankalaa tai jopa vaarantaa terveyttä.

- Kuljetustilanteiden sujuvuuden vuoksi vakiotakseja saa olla useampia.
- Liikkumisen tuesta ei saa muodostua hallinnollisista tai säästösyistä sellaista tekijää, jolla loukataan tai rajoitetaan palvelun käyttäjän perusoikeuksia ja yhdenvertaisuutta. Määrittämisessä on huomioitava yksilölliset tarpeet.

13. Kuljetuksen tilaaminen

- Kuljetus tulee voida asiakkaan niin halutessa tilata suoraan taksinkuljettajalta tai ottaa auto taksitolpalta.
- Tilaussovelluksen pitää olla kaikille saavutettava.
- Tilatun auton saapumisaika määritetään kuntakohtaisesti. Espoossa auton on tultava 30min kuluessa tilauksesta. Alueilla, joissa on takseja vähemmän, voi aika olla pidempi, kuitenkin korkeintaan 60 minuuttia. Ennakkotilatun auton tulee olla paikalla sovittuna aikana.

14. Kuljetuksen omavastuun maksaminen

- Käyttäjä voi hakea vapautusta omavastuusta ja se on myönnettäessä merkittävä asiakastietoihin.
- Kuljetuspalvelukortti tulee olla käytössä koko alueella.
- Omavastuun tulee olla saman suuruinen myös alueen ulkopuolella tapahtuvissa kuljetuksissa.
- Omavastuut laskutetaan pisimmillään kuukauden jaksoissa.

Yleisiä huomiota:

- Hiilijalanjälkeen viittaaminen matkojen yhdistelyssä voidaan poistaa, koska se ei muutoinkaan ohjaa kuljetuspalvelujärjestelmää.
- Oikeus sopia uudesta matkasta kuljettajan kanssa yli 20min pysähdyksissä takaa tasa-arvoisen tilanteen vammattoman kanssa.
- Pitää luoda korvauskäytäntö asiakkaalle taksin myöhästymisestä sekä taloudellisten että myös ei-taloudellisten haittojen suhteen.
- Asiakkaan oikeus soittaa suoraan taksiin tai ottaa se tolpalta alentaa kustannuksia, koska soittot keskukseen vähenevät. Myös työllistävä byrokratia vähenee.
- Kuljetuskortin käyttö lisää asiakkaan yksityisyyden suojaa
- Länsi-Uusimaan vammaisneuvosto on hyvä ottaa aktiivisesti mukaan kuljetuspalveluiden kilpailutusprosessiin.

Käsittely

Jäsen Marsa Valtonen ehdotti, että lausunnon kohta Yhteenvedon ensimmäinen kommentti muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Vanha muoto: - Vaikeavammaisten yhdenvertaisuuden ja toimintamahdollisuuksien edistäminen suhteessa ns. vammattomiin.

Uusi muoto: - *Taataan* vaikeavammaisten yhdenvertaisuuden ja toimintamahdollisuuksien edistäminen suhteessa ns. vammattomiin.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jäsen Juha-Matti Koskinen ehdotti, että lausunnon kohta 2. Myöntämisen perusteet toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Vanha muoto: Yhdenvertainen liikkumismahdollisuus on taattava kaikille vammaisille.

Uusi muoto: *Yhdenvertainen liikkumismahdollisuus on taattava kaikille kuljetuspalvelujen käyttäjille.*

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jäsen Katarina Vasica ehdotti, että lausunnon kohtaan 5.2. Avustaminen lisätään seuraava kommentti:

- Toinen vammainen voi toimia toisen vammaisen saattajana.

Muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Marsa Valtonen ehdotti, että kohtaan 13. Kuljetuksen tilaaminen lisätään uudeksi kommentiksi seuraava virke:

- Mikäli sopimusauto ei tule sovittuna ajankohtana, voi asiakas voi tilata toisen kuljetuksen, jonka kustannukset maksetaan asiakkaalle takaisin kuittia vastaan.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Jäsen Marsa Valtonen ehdotti, että kohtaan 13. Kuljetuksen tilaaminen lisätään uudeksi kommentiksi seuraava virke:

- Palvelu tulee saada kohtuullisessa ajassa ja sen tulee olla käytettävissä ympäri vuorokauden.

Lisäksi jäsen Marsa Valtonen ja jäsen Katarina Vasica ehdottivat, että auton saapumisajaksi tulisi määritellä enintään 30 minuutin raja.

Puheenjohtaja Kuusela totesi, että tämä määrittäyty tällä hetkellä kunnissa olevien sopimusten mukaisesti, eikä tätä tässä vaiheessa voi muuttaa. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että asiaa tulee tarkastella tulevien kilpailutuksen ehtojen määrittämisen yhteydessä.

Puheenjohtaja Kuuselan toteaman jälkeen jäsen Marsa Valtosen ja Katarina Vasican ehdotus raukesi.

Jäsen Sari Manni ehdotti, että kohdan 13. Kuljetusten tilaaminen kommentin 3 viimeinen virke muutettaisiin itsenäiseksi kommentiksi seuraavasti:

Vanha muoto:

- Tilatun auton saapumisaika määritetään kuntakohtaisesti. Espoossa auton on tultava 30min kuluessa tilauksesta. Alueilla, joissa on takseja vähemmän, voi aika olla pidempi, kuitenkin korkeintaan 60 minuuttia. Ennakkotilatun auton tulee olla paikalla sovittuna aikana.

Uusi muoto:

- Tilatun auton saapumisaika määritetään kuntakohtaisesti. Espoossa auton on tultava 30min kuluessa tilauksesta. Alueilla, joissa on takseja vähemmän, voi aika olla pidempi, kuitenkin korkeintaan 60 minuuttia.

- Ennakkotilatun auton tulee olla paikalla sovittuna aikana.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja Kuusela ehdotti, että kohdan Yleisiä huomioita viimeinen kommentti muutetaan seuraavasti:

Vanha muoto:

- Länsi-Uusimaan vammaisneuvosto on hyvä ottaa aktiivisesti mukaan kuljetuspalveluiden kilpailutusprosessiin.

Uusi muoto:

- Länsi-Uusimaan vammaisneuvosto *tulee* ottaa aktiivisesti mukaan kuljetuspalveluiden kilpailutusprosessiin.

Päätös

Vammaisneuvosto päättää antaa vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjetta koskevan lausuntonsa seuraavasti:

Yhteenveto

- Taataan vaikeavammaisten yhdenvertaisuuden ja toimintamahdollisuuksien edistäminen suhteessa ns. vammattomiin.
- Ei tarvita erikseen mainintaa ”samoin edellytyksin kuin joukkoliikennettä käyttäville”.
- Verrattaessa joukkoliikenteeseen on huomioitava, että koko hyvinvointialueen kattavaa joukkoliikennettä ei välttämättä ole. Monissa paikoissa myös palvelu- ja kutsuliikenne on rajoitettu esim. vain aamupäiviin.

2. Myöntämisen perusteet

- Kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet on oltava avoimia, päätösten oltava perusteltuja ja niiden pitää kestää oikeudellinen tarkastelu. Yhdenvertainen liikkumismahdollisuus on taattava kaikille kuljetuspalvelujen käyttäjille.

3. Matkustusalue

- Muualla Suomessa kuljetuspalvelua käytettäessä ei aluerajausta tarvitse tehdä, mikäli matkakustannus korvataan korkeintaan 41 euroon saakka.
- Länsi-Uusimaalla voi syntyä tilanne, että kaikkia palveluita ei ole tarjolla edes lähikunnassa. Tällöin tarvitaan oikeus liikkua pidemmälle kuin lähikuntaan. (toiminnallinen lähikunta)

4. Oman auton vaikutus kuljetuspalvelun myöntämiseen

-Mikäli vammaisen ei itse pysty ajamaan autoaan, ei myönnettävän kuljetuspalvelun määrää vähennetä.

5.2. Avustaminen

- Mikäli kuljettajalta edellytetään asiakkaan avustamista, kirjataan se asiakasprofiiliin ja hyvinvointialue maksaa tästä taksiryitykselle korvauksen.
- Maininta henkilökohtaisesta avustajana toimimisesta on poistettava, koska kyseessä on ammattinimike ja tässä se aiheuttaa mahdollista sekaannusta.

6. Pysähtyminen matkan aikana

- Matkan aikana voidaan tehdä korkeintaan 20 minuutin pysähdys. Suositus on, että se ilmoitetaan matkaa tilattaessa. Sen ei kuitenkaan tarvitse olla etukäteen ilmoitettu.
- Hyvinvointialue maksaa taksiryitykselle aikaperustaisen odotustaksan.
- Huoltajan oikeus pysähtyä lapsesta johtuvista syistä ei rajata pelkästään päivähoidon.
- Välipysähdysten ollessa yli 20min voi asiakas sopia matkan jatkumisesta saman taksinkuljettajan kanssa suoraan. Tällöin kyseessä on uusi matka.
- Välipysähdys on matkan aikana tapahtuva pysähdys. Matka ei muutu sen jälkeen paluumatkaksi.

7. Matkojen yhdistely

- Matkojen yhdistelyn tulee olla aina vapaaehtoista.
- Vapaaehtoisesta matkojen yhdistelystä annetaan asiakkaalle kompensatio.
- Yhdistämisessä on huomioitava erityisryhmien asiakkaiden yksilölliset erot ja yhdistämisen vaikutus niin asiakkaiden kuin kuljettajan

turvallisuuteen.

8. Matkojen käyttö etu- ja jälkikäteen

- Matkojen siirto tapahtuu automaattisesti ilman, että asiakkaan tarvitsee asiasta ilmoittaa.
- Asiakas saa matkasta aina halutessaan kuitin, josta näkyy jäljellä oleva tilanne matkojen määrässä.

9.2. Porrasveto

- Porrasveto täytyy koskea muitakin paikkoja kuin vain asiakkaan koti.
- Taksirytykselle maksetaan korvaus porrasedosta tai porraskiipijän käytöstä.

12. Vakiotaksioikeus

- Asiakkaalla tulee olla oikeus matkustaa saman kuljettajan kyydillä, mikäli kuljettajien tai kuljetuskaluston vaihtuminen tekee palvelun käytöstä hankalaa tai jopa vaarantaa terveyttä.
- Kuljetustilanteiden sujuvuuden vuoksi vakiotakseja saa olla useampia.
- Liikkumisen tuesta ei saa muodostua hallinnollisista tai säästösyistä sellaista tekijää, jolla loukataan tai rajoitetaan palvelun käyttäjän perusoikeuksia ja yhdenvertaisuutta. Määrittämisessä on huomioitava yksilölliset tarpeet.

13. Kuljetuksen tilaaminen

- Kuljetus tulee voida asiakkaan niin halutessa tilata suoraan taksinkuljettajalta tai ottaa auto taksitolpalta.
- Tilaussovelluksen pitää olla kaikille saavutettava.
- Tilatun auton saapumisaika määritetään kuntakohtaisesti. Espoossa auton on tultava 30min kuluessa tilauksesta. Alueilla, joissa on takseja vähemmän, voi aika olla pidempi, kuitenkin korkeintaan 60 minuuttia.
- Ennakkotilatun auton tulee olla paikalla sovittuna aikana.
- Mikäli sopimusauto ei tule sovittuna ajankohtana, voi asiakas voi tilata toisen kuljetuksen, jonka kustannukset maksetaan asiakkaalle takaisin kuittia vastaan.
- Palvelu tulee saada kohtuullisessa ajassa ja sen tulee olla käytettävissä ympäri vuorokauden.
- Ennakkotilatun auton tulee olla paikalla sovittuna aikana.

14. Kuljetuksen omavastuun maksaminen

- Käyttäjä voi hakea vapautusta omavastuusta ja se on myönnettävä merkittävä asiakastietoihin.

- Kuljetuspalvelukortti tulee olla käytössä koko alueella.
- Omavastuun tulee olla saman suuruinen myös alueen ulkopuolella tapahtuvissa kuljetuksissa.
- Omavastuut laskutetaan pisimmillään kuukauden jaksoissa.

Yleisiä huomiota:

- Hiilijalanjälkeen viittaaminen matkojen yhdistelyssä voidaan poistaa, koska se ei muutoinkaan ohjaa kuljetuspalvelujärjestelmää.
- Oikeus sopia uudesta matkasta kuljettajan kanssa yli 20min pysähdyksissä takaa tasa-arvoisen tilanteen vammattoman kanssa.
- Pitää luoda korvauskäytäntö asiakkaalle taksin myöhästymisestä sekä taloudellisten että myös ei-taloudellisten haittojen suhteen.
- Asiakkaan oikeus soittaa suoraan taksiin tai ottaa se tolpalta alentaa kustannuksia, koska soitot keskukseen vähenevät. Myös työllistävä byrokratia vähenee.
- Kuljetuskortin käyttö lisää asiakkaan yksityisyyden suojaa
- Länsi-Uusimaan vammaisneuvosto tulee ottaa aktiivisesti mukaan kuljetuspalveluiden kilpailutusprosessiin.

Selostus

Vammaisneuvosto on saanut lausuntopyynnön koskien vammaispalvelulain (1987/380) ja kehitysvammalain (1977/519) mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjetta. Lausuntopyynnön taustalla on toimintaohjeen yhtenäistäminen, sillä hyvinvointialueen kunnissa on ollut eriäviä käytänteitä kuljetuspalvelujen myöntämisten osalta. Toimintaohjeen päivittämisessä on tavoitteena saada yhtenäinen ohjeistus koko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Liitteet

**Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria**

525/05.07.00/2022

Vammaisneuvosto 01.12.2022 § 12

§ 12

Lausunto koskien vammaisten palvelujen myöntämisen perusteita

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Kalle Hietala

Kamppi Kaisa

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää antaa seuraavan lausunnon vammaisten palvelujen myöntämisen perusteista:

Vammaisten palvelujen myöntämisen perusteet

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto antaa lausunnon asiakirjasta, johon on kerätty eri kunnissa nyt käytössä olevia vammaispalveluita. Palvelut ja niiden myöntämisperusteet ovat kuvattu hyvin yleisellä tasolla, joten yksityiskohtaista kommentointia ei voida niiden perusteella tehdä. Yleisesti voidaan todeta, että osa palveluista on kohdennettu hyvin kapealle ryhmälle (esim. diagnoosi), vaikka vastaavaa tarvetta on myös muiden vammaisryhmien henkilöillä. Palveluja myös kuvataan hyvin yleisin termein kuten kohtuullinen, päivittäin, eniten tarvitseva. Käsitteiden tulee olla selkeitä ja yksiselitteisiä.

Palveluihin liittyvät kommentit:

Palvelutarpeen arviointi

Palvelutarpeen arvioinnissa tulee huomioida henkilön elämäntilanne ja rooli perheessä

Omaiset voivat olla mukana arvioinnissa, kun henkilö on vajaavaltainen esim. alaikäinen huollettava

Asiakkaan palvelutarve selvitetään laaja-alaisesti. Tämä ei saa johtaa siihen, että asiakkaan yksityiselämää loukataan, jos tietojen keruu on tarpeettoman laajaa palvelutarpeen kartoituksessa

Asunnon muutostyöt

Muutostyötä ei saa rajoittaa siten, että asiakas ei saisi elämänsä aikana muuttaa uudelleen.

Asiakas on oikeutettu itse valitsemaan, missä asuu ja kenen kanssa.

Kohtuulliset kustannukset – miten määritellään?

Miten muutosten huolto on järjestetty, kuka korvaa?
”muutostöitä ei tehdä laitoshoidon tarpeessa olevan henkilön asuntoon”,
kuka/miten määritellään laitoshoidon tarve?
Jos laitoshoidoa ei voida järjestää välittömästi, henkilön tulee selvitä kotona
ehkä useitakin vuosia

Auton hankinta

Miten määritellään eniten tarvitseva?
Hakemuksia voi tulla koko vuoden
Kuka henkilökohtaisesti tarvitsee paljon vai muihin verrattuna.
Kohtuulliset kustannukset – miten määritellään?

Henkilökohtainen apu

Tulee huomioida, että vammaisen henkilö on vammaisen myös
ikäntyessään.
Henkilökohtaisen avun järjestämistavat tulee kuvata
Henkilökohtainen apu tulee järjestää henkilölle parhaiten sopivalla tavalla

Kommunikaatio-opetus

Palvelu tulee järjestää kaikille niille henkilöille, joilla on siihen tarve.
Palvelussa tulee huomioida myös tekniseen kehitykseen, joka tuo uusia
mahdollisuuksia ratkaista tarvetta

Koululaisten ja opiskelijoiden aamu- ja iltapäivähoito sekä loma-ajan hoito
vammaisille henkilöille

Palvelu on nyt kohdennettu kehitysvammaisille ja autisteille. Miten
ratkaistaan niiden vammaisten tarve, jotka eivät kuulu näihin ryhmiin, mutta
eivät selviä yksin kotona?

Liikkumistaidon ohjaus

Palvelu tulee järjestää kaikille tarvitsijoille. Esimerkiksi uuden apuvälineen
käyttökoulutus.

Tuettu ja tehostettu asuminen

Eikö myönnetä ’palveluasuminen kotiin’ päätöksiä?

Tukihenkilö

Tukihenkilöt ovat vapaaehtoisia, joilta ei edellytetä ammatillista osaamista
tai työkokemusta lasten kanssa. Tämä ei ole välttämättä hyvä asia,
varsinkin kun on kyse alaikäisistä lapsista.

Mainitaan, että asiakkaat ovat vammaisia henkilöitä, jotka mm. tarvitsevat tukea vaikeassa elämäntilanteessa. Tässä kohdin osaamaton/kokematon tai ei-ammattitaitoinen voi aiheuttaa enemmän haittaa kuin hyötyä.

Työtoiminta

Palvelun kuvauksessa tulee selkeästi mainita, että tämä on palvelu eikä ansiotyö -osallistuja maksaa käytännössä työtoiminnasta enemmän omakustannuksia kuin saa siitä tuloa.

Yhteenveto

Vammaisneuvosto katsoo, ettei näin yleisellä tasolla olevan asiakirjan perusteella, voida myöntää yhdenvertaisia palveluja koko hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto haluaa osallistua lopullisen palvelukuvauksen tekemiseen ja kommentoida esitystä ennen asian varsinaista päätöksentekoa.

Käsittely

Jäsen Marsa Valtonen ehdotti, että kohdasta 'Asunnon muutostyöt' poistetaan 1. lause seuraavasti:

Uusimuoto:

Asunnon muutostyöt

~~Muutostyötä ei saa rajoittaa siten, että asiakas ei saisi elämänsä aikana muuttaa uudelleen.~~

Asiakas on oikeutettu itse valitsemaan, missä asuu ja kenen kanssa.

Kohtuulliset kustannukset – miten määritellään?

Miten muutosten huolto on järjestetty, kuka korvaa?

"muutostöitä ei tehdä laitoshoidon tarpeessa olevan henkilön asuntoon", kuka/miten määritellään laitoshoidon tarve?

Jos laitoshoidtoa ei voida järjestää välittömästi, henkilön tulee selvittää kotona ehkä useitakin vuosia

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti hyväksyä lausuntoehdotuksen koskien vammaisten palvelujen myöntämisen perusteita huomioiden käsittelyssä esille hyväksytyt muutosehdotukset.

Selostus

Vammaisneuvosto on saanut lausuntopyynnön koskien vammaisten palvelujen myöntämisen perusteita. Lausuntopyynnön taustalla on myöntämisperusteiden yhtenäistäminen, sillä hyvinvointialueen kunnissa on ollut eriäviä käytänteitä. Myöntämisperusteiden tavoitteena on yhtenäistää myöntämisperusteet koskemaan koko hyvinvointialuetta.

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

§ 13

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

1. Vammaisneuvoston sihteeri Kalle Hietala esitteli vammaisneuvostolle ajankohtaisina aiheina vammaisneuvoston toimintasääntöjen valmistelun etenemisen,
2. vammaisneuvoston kokouspaikkoihin liittyvän kartoituksen esteettömistä sekä saavutettavista tiloista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella. Tähän mennessä esteettömistä ja saavutettavista tiloista on ilmoittanut Kauniainen sekä Vihti. Tarkempaa tietoa tulee sen mukaan, kun kunnilta saadaan tietoa.
3. Vammaispalvelujen palvelualuejohtaja Timo Hokkasen selostus lausuntopyyntöstä koskien omaishoidon tuen myöntämisen kriteereistä koskien alle 18- vuotiaita lapsia ja nuoria.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti..

1. Merkitä tiedoksi ajankohtaiset katsaukset,
2. Vammaisneuvosto järjestää kokouksissa jatkossa Espoon lisäksi muissa hyvinvointialueen kunnissa.
3. vammaisneuvosto päätti perustaa lausuntotyöryhmän koskien omaishoidon tuen myöntämisen kriteereistä alle 18- vuotiaille lapsille ja nuorille puheenjohtajaksi valittiin Pirkko Kuusela, Mika Kaartinen, Inger Karlsson, Sari Manni, Tom Paasikivi ja Marsa Valtonen.

Vammaisneuvosto tarkastaa ja hyväksyy lausuntotyöryhmän lausunnon 10.1.2023 järjestettävässä kokouksessa.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista seuraavasti:

1. Toimintasäännön valmistelun eteneminen

Toimintasääntöä käsitellään joulukuun ja tammikuun aikana. Toimintasääntö käsitellään vammaisneuvoston helmikuun kokouksessa ja esitetään edelleen aluehallitukselle hyväksyttäväksi.

2. Vammaisneuvoston kokouspaikat

Hallinnon asiantuntija Kalle-Pekka Hietala kertoo esteettömien ja saavutettavien kokoustilojen kartoituksesta ja vammaisneuvoston kokousten kiertämisestä hyvinvointialueen eri kunnissa.

3. Vammaispalvelujen palvelualuejohtaja Timo Hokkasen selostus lausuntopyynnöstä koskien omaishoidon tuen myöntämisen kriteereistä koskien alle 18- vuotiaita lapsia ja nuoria.

§ 14

Ilmoitusasiat**Päätösehdotus**

Vammaisneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

1. Tuotiin esille vammaisneuvoston kannanotto koskien laista vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (uusi vammaispalvelulaki).
2. Vammaisneuvoston sihteeri Kalle Hietala toi esille ilmoitusasioina kaksi tilaisuutta
 - a. 2.12.2022 klo. 9:00 - 11:00 etätilaisuutena järjestettävä THL:n maakunnallistuvat vammaispalvelut -tilaisuus, jossa käsitellään uuden vammaispalvelulain ajankohtaisia asioita
 - b. 2.12 klo.13:00 - 15:00 Espoon järjestämä kehitysvammaisten palvelut -hankkeen loppuseminaari, joka järjestetään hybriditilaisuutena.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Vammaispalvelulakia koskeva lausunto tuotu vammaisneuvostoon tiedoksi. Lausunnon tekijät ovat yksityishenkilöitä ja lausunto ei ole Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto.

1.

Selostus

Vammaisneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Luonnos Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kannanotosta koskien laista vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (uusi vammaispalvelulaki)

Liitteet**Oheismateriaali**

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 § §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.